

Els homes es coneixen pels seus actes

Un article lamentable

La Veu de Catalunya va publicar ahir un editorial violent i pintoresc contra els periòdics i els homes esquerristes de Catalunya que a hores d'ara encara gosen parlar. Això, per al diari regionalista, és inadmissible. Pobre de nosaltres, doncs, i pobres dels nostres col·legues esquerristes, si ara governés la Lliga, o si exercís de censor l'editorialista de La Veu!

Els periòdics i els homes d'esquerra catalans hem de callar, hem de romandre a la penombra. La Veu ha de tenir el monopoli de la Premsa catalanesca, i la Lliga ha de tenir el monopoli de la política catalanista. Que calli tothom quan La Veu parla. Que tothom resti en la penombra quan actuen sota el raig de llum el senyor Cambó, el senyor Ventosa, i el senyor Duran i el senyor Pellicer!

La Veu de Catalunya sosté, en el seu al·ludit editorial, la tesi de les culpes col·lectives dels partits i els periòdics. No s'adona tan solament que aquesta tesi reaccionària està en plena contradicció amb les tesis que el mateix diari ha sostingut en qüestions transcendents com la situació de l'Estatut de Catalunya i la continuació del Parlament català. Catalunya, ha dit La Veu, no pot ésser col·lectivament responsable dels actes d'uns homes o d'uns grups. El Parlament català, ha vingut a dir, no és col·lectivament responsable dels actes d'alguns diputats. Però ara La Veu clica i esvalota per a protestar del fet que els homes i els periòdics de determinades tendències puguin parlar i mostrar-se en públic, baldament sigui a través de les limitacions de l'hora actual.

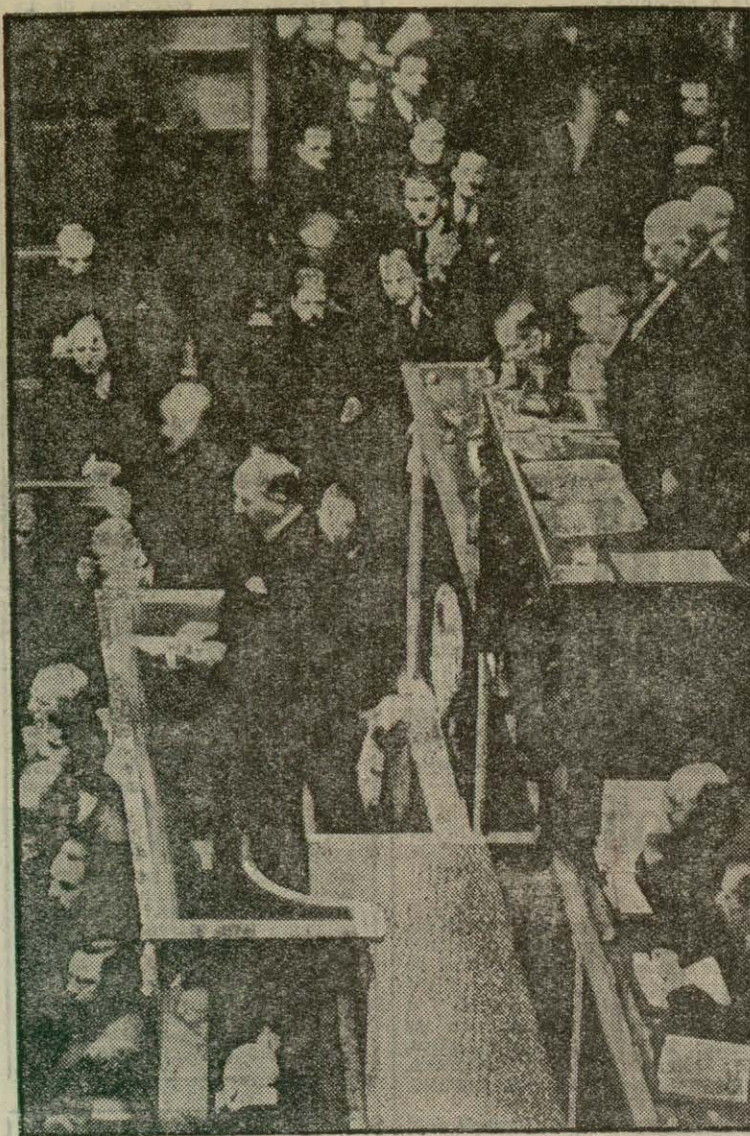
L'article editorial que ahir La Veu publicava és una nova dissort en la història del full de la Lliga. El tal article ve a ésser una delació i una exigència de persecucions. Pot anar de parella amb aquell altre article de l'any 1909, que no duia literalment l'epígraf «Delatels», com alguns han cregut per confusió, però que era efectivament una invitació a delatar.

La Veu no denuncia ara cap crim ni cap delictes. Denuncia el fet que, al seu dir, ressegueixen els partits, els periòdics i els homes d'esquerra. Denuncia «el que és inadmissible»: que parlin, i escriguin i es manifestin a plena llum els elements esquerristes de Catalunya.

Mentrestant els homes de la Lliga treballen a Madrid, alternant l'afalac i l'amenaça, per a veure si poden aconseguir altra vegada una cartera de ministre i un bon tracte en les coses de Catalunya. Probablement l'editorial d'ahir està escrit per contraure nous mèrits davant el senyor Gil Robles i davant El Debate, que tan despectivament tracten la Lliga Catalana.

I bé: per la part que ens toca, hem de dir que, dintre els límits de les possibilitats de cada moment, seguirem parlant mentre tinguem l'ús de la paraula. I seguirem escrivint mentre tinguem una ploma als dits, encara que La Veu ho declari inadmissible.

EL NOU GOVERN FRANCES

Flandin llegeix la declaració ministerial del nou Govern que en la portada «la interior de França no significa cap solució sinó un parèntesi»

(Foto. S. Català)

CABALES I RUMORS

Hom creu imminent el plantejament de la crisi

El senyor Gil Robles l'anuncia per al dimarts vinent

Madrid, 15. — La nota més destacada durant la sessió i als passadissos, fou la violenta sortida del senyor Salazar Alonso, apear dels esforços que feu per detèner-lo el senyor Guerra del Río.

El senyor Salazar Alonso sortí als passadissos e la Cambra indignadíssim pel discurs que havia pronunciat el senyor Samper. L'acompanyaven diversos diputats radicals.

El senyor Salazar Alonso, visiblement indignat, va dir les següents paraules: «Jo no puc callar més ni encara per disciplina de partit. El senyor Samper està fent esforços per a no caure i no vol morir sol».

El senyor Pérez Madrigal, s'apropà al senyor Salazar Alonso, i li va dir: «El que es vol és convertir el partit radical en la tomba de «Jo-selito»».

El senyor Salazar Alonso, va dir després: «Ara que ja no pertanyo, puc parlar».

Un periodista li va dir: «On no pertany, vós?»

— Es norma de prudència — va

contestar el senyor Salazar Alonso.

Immediatament després els senyors Sánchez Fuster i Echeguren cridaren el senyor Salazar Alonso, qui passà al saló de ministres a conferenciar amb el cap del Govern, i va dir abans d'entrar: «Jo no puc callar més. El senyor Samper m'inculpa, però hauran de deixar-me parlar per a defensar-me».

El senyor Salazar Alonso va conferenciar amb el cap del Govern uns vint minuts.

A la sortida alguns diputats radicals li van dir que havia de tornar al saló de sessions, i el senyor Salazar Alonso va dir que se'n anava a l'Alcalá, on tenia mol treball per a fer.

Madrid, 15. — Als passadissos de la Cambra es deia que la crisi era imminent, i deien alguns diputats que seria total, i altres parcial.

L'ex-ministre senyor Franco, convençut amb el senyor Villanueva i li va dir que això havia d'averse produït fa un mes, perquè la situació és veritablement inaguantable.

Madrid, 15. — El senyor Gil Robles va celebrar una llarga conferència amb el cap del Govern.

Els periodistes van preguntar al cap de la «Ceda» si intervingria en el debat, i va dir que si i que convenia que acabés avui mateix el debat sobre Astúries. Esperaria el seu acabament per a defensar la proposició incidental que tenia presentada.

Un periodista li preguntà: «Quan es produirà la crisi?»

— Quan hi ha Consell? — va preguntar a la vegada, el senyor Gil Robles.

— Fins el dimarts no n'hi haurà — van contestar els informadors.

— Doncs, aleshores, el dimarts — acabà dient el senyor Gil Robles.

Una versió respecte als homes que poden formar el nou Govern de la Generalitat que seria presidit pel senyor Estadella

En un altre lloc del nostre diari ja diem que en algun centre oficial ahir es donava com a cosa gairebé segura que el govern de la República nomenarà el senyor Estadella per a ocupar el càrrec de Governador General de Catalunya, el qual, a mateix temps seria el President de la Generalitat per mentre durés l'actual situació d'interinitat.

A títol d'informació, i per a completar la ja donada, podem afegir que, ahir passada, en cirkols pontics autoritzats es deia amb molta insistència que ja estaven nomenats, i principi, els homes que han de formar el govern que presidirà el senyor Estadella.

Aquest govern, segons els esmentats rumors, estaria format pels senyors: Felip Rodés, que ocuparia la cartera de Justícia; Eduard Batalla, la de Treball; Josep Maria Tallada, la de Finances; Prieto Bancés, la de Cultura; Careres Pons, la de Governació; Ametlla, la d'Obres Públiques i Sanitat; Carlos Jordà, la d'Agricultura, i dos consellers més sense cartera, un dels quals seria el senyor Cirera Volta.

Advertim una vegada més que aquesta informació la recollim únicament a títol de rumor i en atenció als medis en circulava la versió.

DE MADRID Estant

LAMAMIE APLAUDIT PER LA C. E. D. A.

El pivot del moviment vers la modificació del Govern

(Crònica del nostre redactor especial a Madrid, Alard Prats)

La interpellació sobre els fets d'Astúries tendeix a una superavitència ininterrompuda. El tema, d'encara que s'initia al Saló de Sessions, semblava engarbellat. Després d'ell sols un punt de mira ha estat exposat i en ell han trobat plena coincidència oradors e la C. E. D. A., tradicionalistes i els consabuts renovadors d'Espanya que tenen per capítol Góicoechea Cosculluela. Durant tota la tarda d'ahir s'ha desenvolupat la intervenció de diputats que, entorn a aquest apassionat tema de la revolució d'Astúries, posessin de relleu nous aspectes.

Oradorament la seny. Però, segons sembla, hom estima convenient un lapse de temps en l'aparcament de nous temes que, dintre de la unitat d'apreciacions i de judicis mantinguts pels elements d'extrema dreta, podrien ésser considerats com a temptatives d'interpretació ideològica. Mentre la indubitable intenció política que anima la interpellació va fent el seu camí. A peu ferm, els senyors Samper i Hidalgo reben, al banc blau, les impetuoses invectives de monàrquics i tradicionalistes. Grup que en aquest moment parlamentari actua de pífia manera, ja la situació es desvia més cap a la dreta. En la sessió d'ahir el senyor Lamamie de Clairac ha donat plena expansió a un discurs que segurament portava el seu caire, amb l'excusa que se li travessa. Ahir al Govern Samper, durs i en moltes ocasions injustos. El destí del distingit advocat valencí és rebre tots els dies totes les garrotades de cec que es perdin al Parlament.

Tan aviat com un diputat de l'oposició significativa es proposa templat l'exit es llença contra el senyor Samper o el senyor Hidalgo o el senyor Rocha. Aconseguir l'ambició és automàtic. Els radicals, per decòrum extern, s'aguanten les ganes d'aplaudir. Però els costats aplaudixen rabiosament qualsevol acció o reticència que als ministres en qüestió són dedicats. A la tarda d'ahir, després d'aguantar impassibles les contínues «abastades», els senyors Samper i Hidalgo acabaren per carregar de ràbia de replicar adequadament a tanta provocació i fins a estones grogueria. I així va moixentat molt el senyor Salazar Alonso, el qual, fent els seus peus saltar, abandonà el saló de sessions. El pobre confessa que els seus delicats nervis no podien suportar un moment més el trist espectacle dels ministres aindestables al banc blau, i molt menys que aquests es defensessin contra les pobres imputacions que hom els feia. En conseqüència, sembla que el Sr. Gil Robles es decideix a ingressar a la C. E. D. A. La sessió continuà després el mateix to, excepte en el moment en què el senyor Anglada de Sojo ha pronunciat algunes paraules. A desgrat d'èsser molt breu la seva intervenció, ha semblat molt llarga.

Moments abans, i enmig d'un

Avui no podem publicar l'acostumat article del nostre estimat col·laborador Antoni Rovira i Virgili.

LECTOR:

Estem molt satisfets de l'acolliment cordial que dispenses al nostre diari. Entre tots l'hem de fer i de sostenir. Ara volem demanar-te un petit favor més. No t'ha de costar res.

Abans de fer una compra, recorda les cases que anuncien a LA CIUTAT.

Un cas vergonyós

Ja tornen a actuar monàrquics i carlins

Coniem de «El Liberal», de Madrid:

«Hasta ahora aparecían tímidamente llamados monárquicos y carlistas en Cataluña. La opinión republicana había logrado arrollarlos fácilmente; mas he aquí que surgen de nuevo a la vida política catalana aquellos peligrosos brotes representativos de dos partidos que tanta mala han causado a España y se manifiestan subversivamente a la salida de unos piadosos sufragios celebrados en recuerdo de quienes cayeron bajo los pliegues de la bandera tricolor, de esa bandera limpia, que no cobijó ninguna inmundicia ni angustia ningún desastre colonial ni cubrió ninguna aventura africana».

El caso altamente bochornoso del sábado no puede repetirse en Barcelona, la calle no es de los monárquicos ni de sus aliados. La calle es aún del pueblo republicano».

Per la nostra part ens estavem el comentari.

INQUIETUD DAMUNT D'EUROPA

La premsa suïssa acusa Alemanya de precipitar encara més el seu armament clandestí. El ministre de defensa nacional d'Holanda, en un discurs pronunciat a la Cambra, recorda als diputats que en els moments per als quals Europa no es pot parlar de fer economies en el ram de guerra, molt al contrari; cal prevenir-se i fer noves despeses. Rússia envia a l'Àfrica — la seva aliada — una Comissió que sembla té l'encàrrec de comprar material d'aviació. Quin mal vent, doncs, corre per damunt d'Europa?

A judicar per les informacions oficials poques vegades com ara hauríem viscut en un millor estat de pau internacional, sobretot després de les anònimes produïdes per l'atemptat de Marsella.

Les acusacions fetes a Alemanya pels aliats per la banda dels alemanys, són contestades amb altres acusacions tot i insistint que, malgrat els desmentiments oficials, és cert que França, Anglaterra i Bèlgica han començat un Tractat especial aeri.

La mateixa acusació ja el diari laborista Daily Herald i anuncia que dintre de pocs dies serà feta una interpellació al govern anglès per aclarir aquesta qüestió. «Abituats com estem a no creure gaire ni goia les informacions oficials, especialment quan parlen de política internacional, hem de fer més cas dels indicis que poden copiar-se i dir que no pas del que afirmen les cancelleries, i per això ens alarmem en veure com cada dia més els estats s'apressen a augmentar les seves reserves guerreres en comptes de dedicar les seves possibilitats econòmiques, cada cop més exhaurides, a salvar la difícil situació de la qual cap país no es salva».

Una bassa d'oli

A Alemanya han plegat més de mil diaris

Diu un telegrama de Berlín: «Des de l'adveniment dels nazis» al poder han deixat d'aparèixer periòdics a Alemanya en una proporció de més d'un per dia.

Des del 30 de gener del 1933 més de mil periòdics — aquesta xifra — queixen en augment — s'han vist obligats a suspendre llur publicació per disposició governamental, o han deixat de publicar-se per considerar que les condicions en què auien de publicar-se no els reportava cap benefici».

Ara comprem l'admiració que les dretes senten pel nazisme. Jalló deu ésser una bassa d'oli!

A la pàgina 7, publiquem la corresponent informació de la sessió de Corts celebrada ahir. Donem estrictament la resenció que ens facilita la nostra agència sense temps avui per a altres coses.

La Festa del Sant Crist de Balaguer, a Barcelona

Ahir, amb ésser lliurada als periodistes que fan informació a la Generalitat, dintre de sobres oficials, la següent gasetilla que publiquem gustosament:

«LA FIESTA AL SANTO CRISTO DE BALAGUER EN BARCELONA. Con una concurrencia que llenaba de bote en bote la Iglesia de Santa Clara, se ha celebrado con el esplendor de costumbre la fiesta que anualmente dedican a su Patrón los devotos del Santo Cristo».

Se cantó una misa de Perossi por la capilla que dirige el maestro Sancho Marraco y predicó el R. P. Juan Roca, Escorial.

La concurrencia salió muy complacida del acto.

Mañana a las 4 tendrá lugar la devoción al Via-Crucis».

Es nomenarà una Junta per a la revisió dels traspassos cedits a Catalunya

Madrid, 15. — En arribar al Congrés el ministre de Justícia els periodistes parlaren amb el senyor Alzupin al qual preguntaren si sabia els noms de les persones que havien de formar la Comissió per tal de tractar de la revisió dels traspassos de serveis a Catalunya.

Ha contestat el senyor Alzupin que suposava que es nomenaria una persona per a cada ministeri. Pel que es refereix al meu ha afegit — ja tinc determinat l'estudi dels traspassos relatius a Justícia. Hi ha hagut moltes anormalitats en diferents disposicions que hauran d'ésser forçosament modificades. Hi ha hagut en això un desbalament enorme, però ara tot s'arranjaria».

El nou Govern belga

Brusselles, 15. — Després de diverses consultes amb els principals caps de partit, l'ex-ministre d'Afers Estrangers, senyor Jaspar, ha acceptat formar el nou Govern.

A darreres hores d'aquesta tarda, el senyor Jaspar ha facilitat la següent llista del nou Ministeri: Presidència i Afers Estrangers, Jaspar.

Tresor, Francqui.

Finances, Goutt.

Defensa Nacional, Deveze.

Obres Públiques, van Gauvelaert.

Justícia, Bofesse.

Instrucció Pública, Godding.

Treball, Isacker.

Interior, Iromme.

Transports, Rubbens.

Colònies, Rutten.

Del nou Govern, els senyors Deveze, van Isacker i van Gauvelaert, conserven les carteres que ocupaven en l'anterior Ministeri. Jaspar també conserva la d'Afers Estrangers, que exercia també en l'anterior Ministeri.

CARNET

Ahir, amb l'estrena de València una bella obra nova de Carles Soldevila, degué inaugurar-se la temporada de teatre català que Ahit Artista intenta al Pompeia, de Gràcia. Gràcia és una barriada prou populosa per a poder mantenir dignament un teatre català. Cal, però, a això, un xic d'entusiasme i de patriotisme. Si al Pompeia hi ha una bona empresa, una bona direcció, una bona companyia i unes bones obres, cal que el públic gracienc agraeixi l'esforç que això significa i demostri el seu amor envers el teatre català.

Am aquest seran quatre els teatres catalans que aquesta temporada funcionaran a Barcelona: Poliorama, Romea, Apolo i Pompeia.

Cal que el públic no abandoni cap d'aquests quatre teatres. Cal que Barcelona demostri que si hi ha prou gent per assistir a mitjans i manifestacions polítiques — de dreta o d'esquerra, és indiferent — també n'hi ha per a donar vida a quatre teatres.

Al cap i a la fi la cultura també és patriotisme: el patriotisme més digne.

Recordem Pérez Madrigal! Pérez Madrigal és aquell terrible senyal d'ahir que avui, passat al l'erronisme, s'ha amassat del tot. Això li ve tal vegada de quan ocupà un lloc al costat de Gil Robles en aquella ensopada mascarada feixista de l'Escorial que tan poc d'èxit tingué. Avui Pérez Madrigal, més mansoi que un anyell, fa la competència a Royo Villanova i al doctor Albarrán, i amb ells s'ha imposat la missió d'amenitzar les sessions parlamentàries. Per això no cal fer massa cabal d'aquest pobre Pérez, que ja ha fet a tots.

Ni cal enfadar-se amb els seus intermedis còmics.

A B C comenta amb estranyesa, i fent-hi una certa broma, que a la Generalitat hi hagi un bar.

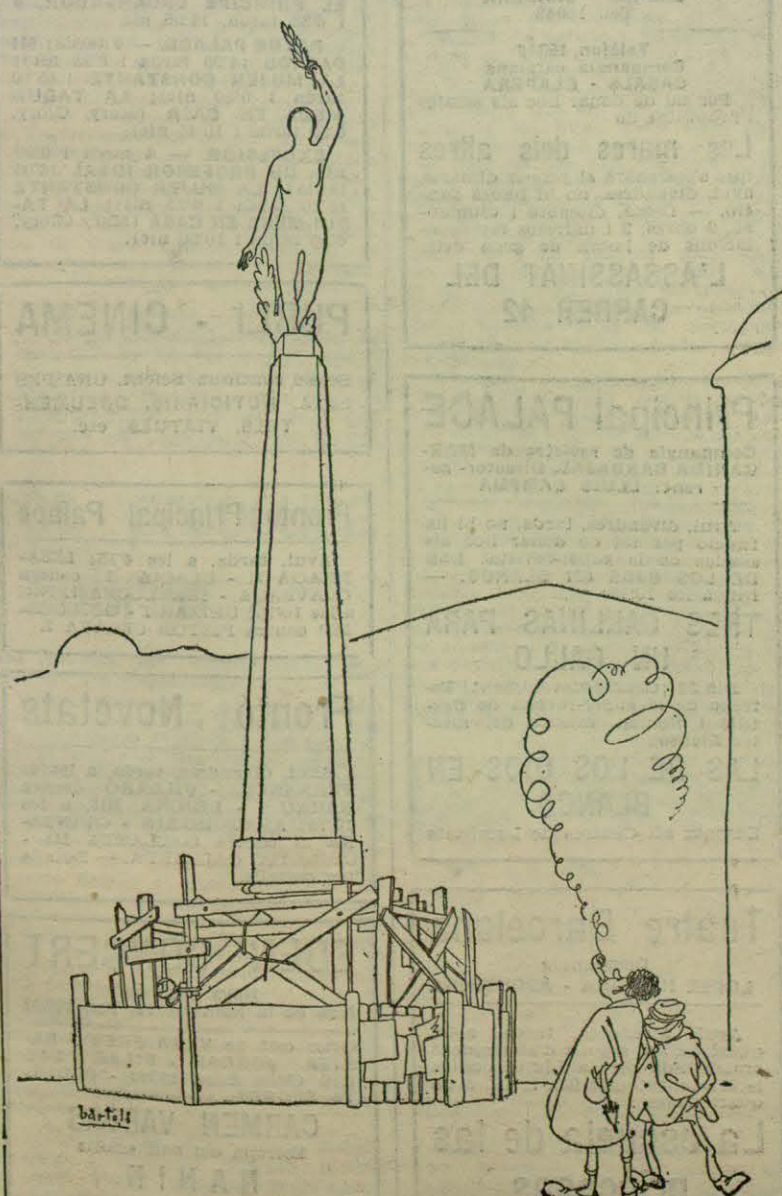
No trobem que la cosa sigui tan estranya com això, la veritat. La broma de A B C amb el bar de la Generalitat, com sempre que vol fer broma d'alguna cosa, és d'un provincialisme més deplorable. Encara que la broma vagi a carrec de Felipe Sassone, de J. M. Salaverria, de González Ruano, o de qualsevol altre González.

Fa quinze anys que morí a Barcelona Pompeu Gener, el gran escriptor català. Fou home intel·ligent, bo, recte i lleial; escriptor brillant.

Tinguem un record de simpatia i d'admiració per al gran Pompeu Gener.

I ara què?, de Hans Fallada, és el llibre que avui us recomanem.

ELS REBENTAIRES

— No et sembla que trets els puntals sembla més baixa? (Per Bartoli.)